

بانک آزمون جامع

مراقب سلامت

آزمون‌های طبقه‌بندی شده

با پاسخنامه‌ی تحلیلی

ویژه‌ی آزمون استخدامی

مدیریت‌تدریس

دکتر حمید حجتی
دکتری تخصصی پرستاری

گردآوری و تألیف

امیرحسین مظلومی
کارشناس تکنولوژی اتاق عمل

شیدا رفیع‌زاده
کارشناس ارشد پرستاری سلامت جامعه

زینب شریف‌نژاد
دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه

منصوره مرادی
کارشناس ارشد آموزش بهداشت

فهرست مطالب

فصل ۱	کمک‌های اولیه.....	۱
	پاسخ‌نامه.....	۱۵
فصل ۲	کلیات بهداشت - بخش اول.....	۲۵
	پاسخ‌نامه.....	۵۷
فصل ۳	کلیات بهداشت - بخش دوم.....	۷۹
	پاسخ‌نامه.....	۱۰۹
فصل ۴	بهداشت مدارس.....	۱۳۳
	پاسخ‌نامه.....	۱۴۸
فصل ۵	تکنولوژی آموزشی.....	۱۵۹
	پاسخ‌نامه.....	۱۸۴
فصل ۶	تغذیه.....	۲۰۱
	پاسخ‌نامه.....	۲۱۸
	فهرست منابع.....	۲۳۷

۱۴. در چه مواقعی از آتل استفاده می‌شود؟

- الف) در هنگام سرمازدگی
 ب) در هنگام خونریزی
 ج) برای بی‌حرکت کردن اولیه
 د) الف و ج

۱۵. در هنگام آتل‌گیری رعایت چه نکاتی الزامی است؟

- الف) حمایت روحی - روانی بیمار و استفاده از ریسمان، نواری از لباس، کمربند
 ب) در آوردن لباس‌های تنگ بیمار و عدم گذاشتن کمپرس یخ در اندام فاقد نبض
 ج) خارج کردن جواهرات بیمار و پوشاندن آتل با چیزی نرم مانند لباس، پارچه و...
 د) همه موارد صحیح است

۱۶. در برخورد با یک مصدوم بیهوش، مهم‌ترین اقدام کدام است؟

- الف) با کشیدن پتو بدن او را گرم نگه دارید.
 ب) بررسی کردن راه هوایی تنفسی
 ج) دادن مایعات و نوشیدنی گرم
 د) مصدوم را با تکان دادن بدنش به هوش آورید.

۱۷. در ارزیابی مصدومین، کدام یک از مصدومین را باید در اولویت انجام کمک‌های اولیه قرار داد؟

- الف) مصدومینی که آسیب‌های آن‌ها کمتر است.
 ب) کودکان در اولویت انجام کمک‌های اولیه هستند.
 ج) مصدومینی که از سن بالاتری برخوردار هستند.
 د) مصدومینی که آسیب‌های آن‌ها بسیار شدید است.

۱۸. اولین کاری که در یک صحنه تصادف باید انجام داد، کدام می‌باشد؟

- الف) جلوگیری از وقوع حادثه دیگر
 ب) حفظ صحنه تصادف
 ج) خروج مصدومان از اتومبیل
 د) فلاشرهای خودرو را روشن نمود.

۱۹. در صحنه تصادف چه کسی اولویت دارد؟

- الف) اطفال
 ب) سالمندان
 ج) مصدوم اورژانسی
 د) راننده

۲۰. حرکات تنفسی در زنان بیشتر در کدام قسمت از بدن آشکارتر است؟

- الف) میان پرده دیافراگم
 ب) استخوان ترقوه
 ج) زند زیرین مج دست
 د) سرخرگ پشت پای

۲۱. کدام یک از موارد زیر جان فرد را نسبت به موارد دیگر دیرتر به خطر می‌اندازد؟

- الف) فقدان تنفس
 ب) دلگشتن ضربان قلب
 ج) خونریزی شدید
 د) بالا بودن درجه حرارت بدن

پیش‌گفتار

خداوند متعال را شاکریم که بار دیگر لطف الهی خود را شامل حال ما نمود. این بار با تألیف کتاب «بانک آزمون جامع مراقب سلامت» خدمت شایسته‌ای را به همکاران گروه پزشکی و پیراپزشکی در آزمون مراقبت و سلامت ارائه نماییم.

کتابی که در حال حاضر در دست شما قرار دارد، برگرفته از سوالات رسمی آزمون‌های ارشد، دکتری و کاردانی به کارشناسی رشته‌های بهداشت و علوم مراقبتی می‌باشد که سرفصل‌های مشترک با آزمون مراقبت سلامت دارد. مؤلفان برای افزایش کیفیت کتاب تلاش نمودند کمتر از سوالات تألیفی استفاده نمایند. بیش از ۸۰ درصد سوالات استاندارد و اصل سوالات آزمون‌های وزارت بهداشت و وزارت علوم می‌باشد.

مؤلفان برای تألیف این مجموعه دو سال تلاش نمودند تا بتوانند خلأ کتاب کمک‌آموزشی در رشته مراقبت و سلامت را تا حدودی پوشش دهند. در خاتمه امید است این مجموعه نقش مؤثری در موفقیت شما عزیزان داشته باشد.

با تشکر

دکتر حمید حجتی

h_hojjati1362@yahoo.com

۶. انواع باند کدام است؟

- الف) باند مطلق
ب) باند باریک یا کرلواتی
ج) باند بالشتک گرد
د) همه موارد صحیح است.

۷. باند بالشتک گرد در چه موقعی استفاده می‌گردد؟

- الف) برای باندپیچی دست یا پا استفاده می‌گردد.
ب) برای محکم کردن پانسمان در ناحیه مفصل و قوزک
ج) در مواقع فرو رفتن جسم خارجی در بدن یا در مواردی که استخوان بیرون زده
د) در صورت خونریزی دست یا جراحت سینه یا شانه

۸. آسیب‌های اسکلتی کدام است؟

- الف) رگ‌برگ شدن و دررفتگی
ب) شکستگی
ج) پیچ‌خوردگی
د) همه موارد صحیح است.

۹. اقدامات در رگ‌برگ شدن کدام است؟

- الف) بالا نگه‌داشتن عضو و استفاده متناوب از کمپرس سرد به مدت ۲۱ ساعت
ب) در راستای بدن قراردادن عضو آسیب‌دیده
ج) انتقال وزن روی محل آسیب‌دیده
د) عدم استفاده از مسکن

۱۰. اقدامات در دررفتگی کدام است؟

- الف) عدم تجویز مسکن
ب) ثابت نگه‌داشتن مفصل و استخوان بالا و پایین آن
ج) عدم بررسی علایم بروز شوک
د) کنترل علایم حیاتی در عضو آسیب‌دیده هر ۳ ساعت

۱۱. اقدامات در پیچ‌خوردگی کدام است؟

- الف) عدم بانداژ کردن عضو با استفاده از باند کشی
ب) استفاده مداوم از کمپرس سرد
ج) عدم استفاده از مسکن
د) الویت یا عضو بالاتر از سطح قلب قرار گیرد.

۱۲. انواع شکستگی ...

- الف) شکستگی بسته و باز
ب) شکستگی فرورفته و ترکدای
ج) شکستگی فشرده
د) همه موارد صحیح است

۱۳. علایم شکستگی کدام مورد می‌باشد؟

- الف) عدم درد و محدودیت حرکت
ب) احساس به هم ساییده شدن لبه‌های استخوان
ج) عدم تورم و تغییر رنگ
د) حرکات طبیعی

۲۵. (ج) یا هر ضربان قلب یک حرکت موجی شکل در طول سرخرگ‌ها ایجاد می‌گردد که این موج را نبض گویند. این حرکت موجی شکل، در محل‌هایی که سرخرگ از روی استخوان عبور می‌کند و به پوست نزدیک‌تر است، لمس می‌شود. عواملی مانند سن، چته بدن، میزان ورزشی بدن، ابتلا به بیماری‌های قلبی، وضعیت ایستاده یا نشسته بودن فرد و یا دراز کشیده، مصرف داروهای عوارضی، هیجانات و حتی دمای هوا می‌تواند بر سرعت ضربان قلب اثر کند. کمترین ضربان نبض در هنگام دراز کشیده بودن فرد است.
۲۶. (ب) در حال حاضر استفاده از روش‌های عفونت‌زدایی (گندزدایی و سترون‌سازی) از پایه‌های مهم برنامه‌های موفق کنترل عفونت‌های بیمارستانی است. حرارت مرطوب (اتوکلاو) موثرترین، متداول‌ترین و قابل‌اعتمادترین و کم‌هزینه‌ترین روش، برای سترون‌سازی است.
۲۷. (د) معمولاً آب جوش نمی‌تواند اسپورها و بعضی ویروس‌ها را از بین ببرد، بنابراین سترون‌کننده نیست، ولی در مواقعی که وسیله یا ماده سترون‌کننده در اختیار نیست می‌توان وسایل را در ۱۰۰ درجه سانتی‌گراد به مدت ۱۵ دقیقه جوشاند.
۲۸. (الف) یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار بر بهبود سریع و مؤثر زخم، استفاده از پانسمان مناسب برای انواع زخمها می‌باشد که پانسمان‌های هیدروکلوئیدی (مرطوب یا پانسمان‌های مدرن) از این نوع هستند. پلی‌اتیلن یک ماده شیمیایی است که هیچ‌گونه عارضه‌ای از قبیل حساسیت و غیره در تماس با یاخته‌های بدن ایجاد نمی‌کند. برای پانسمان ورقه‌ای، از پلی‌اتیلن به همراه یک پد که روی آن قرار دارد بر روی زخم استفاده می‌شود. از این نوع پانسمان معمولاً در زخم‌های مربوط به اعمال جراحی استفاده می‌گردد.
۲۹. (ب) خروسک به صورت اختلال شدید و ناگهانی در کودکان که در شب‌ها حملات بیشتر می‌شود و امکان دارد قبل از بهبودی کامل، بیماری دوباره عود کند.
۳۰. (الف) سوختگی درجه یک، اتفاقی دردناک در منزل به‌ویژه برای کودکان و سالمندان است. علایم آن به‌صورت اثر روی لایه خارجی پوست و باعث تخریب پوست و ایجاد تاول نمی‌شود. سوختگی درجه یک، خیلی شدید نیست و معمولاً به‌صورت یک ناحیه قرمز و خشک‌روی پوست دیده می‌شود. رایج‌ترین علامت آن، قرمز شدن پوست است.
۳۱. (ب) سرمازدگی، مجموعه‌ای از آسیب‌هایی است که به پوست در معرض سرما به‌ویژه در انگشتان به وجود می‌آید. پوست در معرض هوای زیر صفر منجمد شده و بافت‌های آن از بین می‌روند. اولین علامت سرمازدگی، احساس سرما و سفتی در محل مثلاً در انگشتان است. به‌تدریج احساس سوزن‌سوزن شدن، سوزش و بی‌حسی ایجاد شده و در سرمازدگی درجه یک، پوست محل در ابتدا سفید و بی‌حس می‌گردد. در سرمازدگی درجه دو، پوست قرمز یا آبی شده. در سرمازدگی درجه سه، پوست سفید یا آبی و سفت و تاولی و خونی می‌گردد. در سرمازدگی درجه چهار، پوست ابتدا قرمز و سپس سیاه می‌شود.
۳۲. (ب) شوک ضربانی، حالت خطرناکی است که بعد از بهبود جراحتهای مصدوم می‌تواند اتفاق بیفتد و باعث مرگ او گردد.
۳۳. (ب) مسمومیت ناشی از منو اکسید کربن یک نوع فوریت پزشکی است. شایع‌ترین علایم آن، سردرد، احساس گیجی (سرگیجه)، تهوع و استفراغ، درد شکم، اسهال، نبض پر و صدانار در ناحیه شقیقه، افزایش فشارخون، گشاد شدن مردمک چشم، رنگ تیره پوست، قطع تنفس، تشنج، رنگ‌پریدگی دور لبها یا صورتی شدن آن و اغماء و مرگ.

۱۱. (د) اقدامات در پیچ خوردگی: بانداژ کردن عضو یا استفاده از باند کشی، الویت کردن یا عضو بالاتر از سطح قلب قرار گیرد، استفاده از کمپرس سرد به مدت ۲۴ ساعت، استفاده از مسکن، گچ گرفتن اندام در پیچ خوردگی شدید و پارگی لیگامان.
۱۲. (د) انواع شکستگی: در یک تقسیم‌بندی شکستگی‌ها به بسته و باز تقسیم شده و در کتاب برونر سوذارت برای دانشجویمان پرستاری به شکستگی‌های فرورفته، ترک‌های، فشردگی، خطی، مارپیچ و ... تقسیم‌بندی شده است.
۱۳. (ب) علائم شکستگی: درد و محدودیت حرکت، احساس به هم ساییده شدن لبه‌های استخوان، تورم و تغییر رنگ و حرکات غیرطبیعی.
۱۴. (ج) بی‌حرکت کردن اندام مهم‌ترین مراقبت اولیه در مورد یک اندام شکسته شده یا مشکوک به شکستگی است. استفاده از آتل یا اسپلینت مناسب‌ترین راه برای بی‌حرکت کردن اولیه اندام است.
۱۵. (د) در هنگام آتل‌گیری رعایت نکات زیر الزامی است: حمایت روحی-روانی بیمار، در آوردن لباس‌های تنگ بیمار، عدم گذاشتن کمپرس یخ در اندام فاقد نبض، خارج کردن جواهرات بیمار و پوشاندن آتل یا چیزی نرم مانند لباس، پارچه، حوله و یا حتی برگ درختان، آتل گرفتن اندام در همان وضعیت و عدم سعی در جالنداختن شکستگی، عدم صاف کردن اندام یا عضو (ستون مهره، بازو، مچ دست، لگن یا زانو) شکسته شده یا دارای دررفتگی.
۱۶. (ب) مهم‌ترین اقدام در مواجهه با مصدوم بیهوش: بررسی راه هوایی و باز کردن راه هوایی می‌باشد.
۱۷. (د) در بررسی مصدومان، اولویت با مصدومان با آسیب‌های بسیار شدید است.
۱۸. (الف) اولویت‌بندی در هنگام تصادفات: توجه به موقعیت‌ها و جلوگیری از وقوع حادثه دیگر است.
۱۹. (ج) اولویت امداد و نجات با موارد اورژانسی می‌باشد.
۲۰. (ب) حرکات تنفسی در زنان بیشتر در استخوان ترقوه دیده می‌شود.
۲۱. (ج) به خطر افتادن جان فرد در اثر عدم تنفس و گردش خون، نداشتن ضربان قلب و خونریزی شدید می‌باشد.
۲۲. (ب) در ماساژ قلبی مکت جزئی در آخر هر فشار به قفسه سینه، باعث ورود خون بیشتر به بطن‌ها می‌گردد.
۲۳. (ج) احیای قلبی - ریوی (Cardio Pulmonary Resuscitation) که CPR هم نامیده می‌شود. یعنی مجموعه‌ای از اقدامات که توسط افراد آگاه و حاضر در صحنه برای بازگرداندن اعمال دو عضو حیاتی قلب و ریه و رساندن خون و اکسیژن به مغز برای جلوگیری از آسیب مغزی انجام می‌شود. آسیب‌های ناشی از عملیات احیا عبارت است از: شکستگی یا افتادن دندان‌ها، شکستگی دنده‌ها و احتمال آسیب به ریه‌ها، اتساع بیش از حد معده و احتمال استفراغ و اسپیره کردن محتویات معده، آسیب نخاع در سطوح گردنی یا کمری، پارگی ریه، کبد یا طحال به دلیل فشار استرنوم روی آن‌ها.
۲۴. (ب) انواع خونریزی‌ها: خونریزی داخلی و خارجی. کمک‌های اولیه در خونریزی‌های خارجی به‌صورت، فشار مستقیم که مؤثرترین روش در کنترل خونریزی‌ها است، بالا نگه‌داشتن (الویت کردن) عضو دچار خونریزی، فشار بر نقاط فشار و استفاده از تورنیکه (شریان‌بند - گارو) می‌باشد. نکته مهم، برای بند آوردن خونریزی مهار تشده: گاز بیشتر روی محل قرار دانه و هرگز گازهای قبلی را از روی زخم بر ندارید.

پاسخ‌نامه

۱. (د) حفظ جان بیمار یا مصدوم قبل از رساندن او به مراکز درمانی، جلوگیری از پیشرفت و گسترش ضایعات، آسیب نرساندن بیشتر به مصدوم با اجتناب از اقدامات نادرست در زمان نامناسب، کمک به بهبود حال بیمار تا زمان رسیدن به مرکز درمانی مجهز، حفظ ایمنی و سلامتی فرد یا افراد دخیل در ارائه کمک‌های اولیه، کم کردن درد و رنج و اضطراب مصدوم یا قربانی تا زمان رسیدن به امکانات درمانی کامل.
۲. (ج) سقوط از پله و درد و تغییر شکل زانو مثالی از یک موقعیت اورژانس و نیازمند کمک‌های اولیه است. مثال‌های دیگری از این موقعیت‌های پزشکی که نیازمند اقدام فوری‌اند عبارتند از: زخم‌های وسیع خونریزی دهنده، خونریزی از بینی، سوختگی‌ها، گزیدگی‌ها، کاهش هوشیاری ناگهانی یا غش، تصادف یا اتومبیل، سقوط از ارتفاع، انواع مسمومیت‌ها، غرق شدگی، برقی گرفتگی.
۳. (الف) در هنگام ارائه کمک‌های اولیه، ارزیابی مصدوم یکی از مهم‌ترین مراحل است و نیازمند آن است که امدادگر در ابتدا صرف‌حظر از شدت یا نوع آسیب به تهدیدکننده‌ترین آسیب‌ها توجه نموده و پس از اطمینان از عدم وجود مشکل در این قسمت به سایر اقدامات و ارزیابی‌ها بپردازد.
۴. (د) نواریندی نواحی آسیب‌دیده بدن جهت ثابت نگه‌داشتن قسمتی از بدن، پیشگیری یا کاهش تورم و ثابت نگه‌داشتن پاشمان را بانداژ می‌گویند.
۵. (د) بیمار هنگام بانداژ عضو، در پوزیشن خوابیده یا نشسته قرار گیرد، ثابت نگه‌داشتن عضو به‌صورتی که باید در آن موقعیت قرار گیرد و عدم بانداژ مستقیم زخم ابتدا پاشمان سپس بانداژ انجام شود. عدم سفت بستن بانداژ جهت جلوگیری از اختلال در گردش خون، چک مداوم بانداژ (زیر امکان تورم یافت وجود دارد) نبستن انگشتان دست‌وپا جهت بررسی گردش خون، پرکردن نواحی فرورفته بدن (زیربغل و بین ران‌ها) با بالشتک، شروع بانداژ از قسمت پاریکتر، در انتها استفاده از چسب، گیره مخصوص یا گره برای فیکس کردن آن.
۶. (د) انواع باندها: باند مطلق، باند باریک یا کراواتی، باند بالشتک گرد، باند نولری و باند کشی می‌باشد.
۷. (ج) بالشتک گرد: در مواقع فرورفتن جسم خارجی در بدن (شیشه، چاقو) یا در مواردی که استخوان بیرون‌زده باشد استفاده می‌شود.
باند مطلق: برای حفاظت از قفسه سینه و محکم کردن پاشمان سر، دست و پا بکار می‌رود.
باند مطلق برای نگه‌داشتن دست: در صورت خونریزی دست یا جراحی سینه یا شانه برای بالا نگه‌داشتن دست و ساعد استفاده می‌شود.
باند نواری: برای باندهیچی دست یا پا استفاده می‌گردد.
۸. (د) آسیب‌های اسکلتی: آسیب به دستگاه اسکلتی و عضلانی ممکن است موجب بروز ناتوانی شود یا حتی شدت عوارض ناشی از این آسیب‌ها می‌تواند موجب مرگ مصدوم شود که عبارتند از: رگ‌به‌رگ شدن، کوفتگی، پیچ خوردگی و شکستگی.
۹. (الف) مداخلات درمانی در رگ‌به‌رگ شدن: بالا نگه‌داشتن عضو از سطح قلب، بانداژ ناحیه توسط باند الاستیک، استفاده متناوب از کمپرس سرد به مدت ۲۱ ساعت روی محل جهت کاهش تورم، خونریزی و درد، عدم انتقال وزن روی محل آسیب‌دیده و استفاده از مسکن می‌باشد.
۱۰. (ب) اقدامات در دررفتگی: ثابت نگه‌داشتن مفصل و استخوان بالا و پایین آن و بالا نگه‌داشتن عضو از سطح قلب، بررسی علائم بروز شوک، تجویز مسکن و کنترل علائم حیاتی در عضو آسیب‌دیده هر ۵ تا ۱۵ دقیقه.

کمک‌های اولیه

۱. هدف از کمک‌های اولیه کدام است؟

- الف) حفظ حیات بیمار یا مصدوم قبل از رساندن وی به مراکز درمانی است.
- ب) جلوگیری از پیشرفت شایعات تا زمان رسیدن به مرکز درمانی مجهز می‌باشد.
- ج) حفظ ایمنی و سلامتی فرد یا افراد دخیل در ارائه کمک‌های اولیه می‌باشد.
- د) همه موارد صحیح است.

۲. کدام یک از موارد زیر یک موقعیت اورژانس و نیازمند کمک‌های اولیه است؟

- الف) دردمزن زانو
- ب) کمر درد مزمن
- ج) درد و تغییر شکل در اثر سقوط
- د) میگرن

۳. از مهم‌ترین مراحل کمک‌های اولیه کدام است؟

- الف) ارزیابی مصدوم
- ب) خدمت‌رسانی به مصدوم
- ج) انتقال مصدوم
- د) یاری رساندن به مصدوم

۴. کامل‌ترین تعریف بانداژ ... است؟

- الف) نواربندی نواحی از بدن
- ب) پیشگیری یا کاهش تورم
- ج) ثابت نگه‌داشتن پانسمان
- د) نواربندی نواحی آسیب‌دیده بدن جهت پیشگیری یا کاهش تورم

۵. در هنگام بانداژ رعایت چه نکاتی الزامی است؟

- الف) بیمار هنگام بانداژ عضو، در پوزیشن خوابیده یا نشسته قرار گیرد.
- ب) ثابت نگه‌داشتن عضو و عدم بانداژ مستقیم زخم (ابتدا پانسمان سپس بانداژ) می‌باشد.
- ج) عدم سفت بستن بانداژ جهت جلوگیری از اختلال در گردش خون است.
- د) همه موارد صحیح است.

۴۶. (د) حداکثر ۱۰ ثانیه برای کنترل نبض زمان نیاز است و اگر در این مدت نبض لمس نشود باید CPR را شروع کرد.
۴۷. (الف) این‌تفرین باعث افزایش بازده قلبی و فشار سیستولیک، شل شدن عضلات برونشی و ساختار عروق محیطی می‌گردد که اسپاسم برونشی را از بین می‌برد. اصل درمان دارویی در هنگام CPR، تجویز اکسیژن به همراه این‌تفرین و تهویه مصنوعی و ماساژ قلبی می‌باشد.
۴۸. (د) عوارض سیستمیک شکستگی‌های استخوانی عبارت است از: شوک، امبولی چربی، سندرم کمپارتمان و سندرم له‌شدگی و لخته شدن خون در اندام تحتانی و امبولی ریه.
۴۹. (ج) ماسک یک‌طرفه یا ماسک به همراه کیسه ذخیره، ترکیبی از ماسک و کیسه ذخیره‌ای است که به وسیله کیسه مخزنی که دارد حجم بالایی از اکسیژن را به بیمار می‌دهد. در مراکز پیش بیمارستانی استفاده از آن ارجح می‌باشد.
۵۰. (ب) CPR (احیای قلبی - ریوی) برای نوزادان و کودکان با ماساژ قفسه سینه شروع شده و باید با ۳۰ ماساژ قفسه سینه با یک امدادگر یا ۱۵ ماساژ با دو امدادگر انجام شود. ماساژ قلبی مؤثر در شیرخواران با فشار حداقل یک‌سوم قطر قدامی - خلفی یا حدود ۲ اینچ (۵ سانتی‌متر) قفسه سینه انجام می‌شود.
۵۱. (ج) اگر احیاکننده یک نفر باشد، نسبت ماساژ به تنفس، ۳۰ به ۲ و در صورت ۲ نفر بودن ۱۵ به ۲ می‌باشد. اساسی‌ترین اصل در CPR در کودکان، بازکردن راه هوایی و حفظ تنفس در آنها می‌باشد.
۵۲. (الف) جابه‌جایی یا انتقال مصدوم به روش مناسب از مجلی به محل دیگر را حمل مصدوم گویند. حمل آغوشی (گهواره‌ای)، حمل کششی (کشاندن)، حمل عصایی (تکیه‌گاهی)، حمل کولی (به پشت)، حمل سه میج (ایجاد جایگاه سه دستی)، حمل چهار میج (ایجاد جایگاه چهار دستی)، حمل زنبه‌ای (حمل پس‌پوش) و حمل مصدوم با صندلی. در آسیب‌های کلی‌تر و صدمه به ستون فقرات از حمل سه نفر استفاده می‌شود.
۵۳. (الف) زخم به نودسته تقسیم می‌شود: زخم باز و بسته. در زخم باز، پوست آسیب‌دیده و بافت زیرین در معرض محیط خارجی قرار می‌گیرد. اما در زخم بسته، پوست سالم و دست‌نخورده باقی می‌ماند و بافت زیرین به‌صورت مستقیم در معرض فضای خارجی قرار ندارد. اصلی‌ترین علایم زخم‌های بسته، ورم است.
۵۴. (الف) در برق‌گرفتگی صنعتی که جزو برق فشارقوی می‌باشد، احتمال ایجاد VF زیاد است. اولین اقدام درمانی در VF، استفاده از شوک است.
۵۵. (د) در جدول گلاسکو در شیرخواران: کلامی به صورت: صدا درمی‌آورد و خودبه‌خود گریه می‌کند ۵ امتیاز، گریه می‌کند ولی قابل آرام‌کردن است ۴ امتیاز، در پاسخ به تحریک دردناک، گریه ضعیف می‌کند ۳ امتیاز، در پاسخ به تحریک دردناک، ناله می‌کند ۲ امتیاز، هیچ کدام ۱ امتیاز. حرکتی به صورت: حرکت خودبخود ۶ امتیاز، با تحریک لمسی ۵ امتیاز، با تحریک دردناک ۴ امتیاز، فلکسیون غیرطبیعی ۳ امتیاز، اکستنسیون غیرطبیعی ۲ امتیاز و هیچ کدام ۱ امتیاز. بازکردن چشم به صورت: خودبه‌خود باز ۴ امتیاز، در پاسخ به صحبت ۳ امتیاز، در پاسخ به درد ۲ امتیاز، هیچ کدام ۱ امتیاز محاسبه می‌گردد.
۵۶. (د) برای مهار آتش‌سوزی ناشی از فرآورده‌های نفتی باید از کپسول اکسیژن یا شلنگ‌های مخصوص مجهز به آتش‌نشانی استفاده کرد.